

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου
«Κύρωση της Συμφωνίας για την έδρα μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της
Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) για τη λειτουργία του
επιχειρησιακού γραφείου της EASO στην Ελλάδα»**

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί του άρθρου πρώτου

Γενική εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (European Asylum Support Office, στο εξής καλούμενη ως Οργανισμός ή EASO), στηρίζει τις ελληνικές αρχές ασύλου και υποδοχής από το 2011. Έκτοτε έχει αυξηθεί σημαντικά η παρουσία του Οργανισμού στη χώρα, κυρίως ως αποτέλεσμα του αυξημένου αριθμού αιτήσεων παροχής ασύλου από το 2015.

Ειδικότερα, η επιχειρησιακή παρουσία της EASO στην Ελλάδα το 2019 αριθμούσε περισσότερα από πεντακόσια άτομα προσωπικό, τοποθετημένα σε τριάντα έξι σημεία της χώρας, το οποίο αναμένεται να διπλασιαστεί μέχρι το τέλος του 2020, βάσει του επιχειρησιακού σχεδίου το οποίο υπεγράφη μεταξύ της EASO και της Ελλάδας τον Δεκέμβριο του 2019.

Με την προς κύρωση συμφωνία για τη σύσταση των επιχειρησιακών γραφείων της EASO στην Ελλάδα, παρέχεται νομική και διοικητική σαφήνεια στο καθεστώς του Οργανισμού στη χώρα, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, στο προσωπικό και τα περιουσιακά του στοιχεία, που επιτρέπει στον Οργανισμό να ενισχύει την επιχειρησιακή του παρουσία προς υποστήριξη των ελληνικών αρχών με στόχο την επιτάχυνση και βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ασύλου και υποδοχής.

Επί του άρθρου 1

Στο άρθρο 1 παρατίθενται οι ορισμοί των απαραίτητων εννοιών για την εφαρμογή στην εθνική έννομη τάξη της Συμφωνίας για την έδρα μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO).

Επί του άρθρου 2

Με το άρθρο 2 αναγνωρίζεται η νομική προσωπικότητα της EASO και ιδίως η νομική της ικανότητα να αποκτά και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου. Με την παρ. 2 προβλέπεται ότι το επιχειρησιακό γραφείο δεν διαθέτει χωριστή νομική προσωπικότητα, αλλά αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Οργανισμού.

Επί του άρθρου 3

Με το άρθρο 3 ορίζεται ότι ο Οργανισμός βαρύνεται με τα έξοδα από την κατοχή και χρήση των εγκαταστάσεών του στη χώρα.

Επί του άρθρου 4

Με το άρθρο 4 και προκειμένου να διασφαλιστεί η ανεμπόδιστη λειτουργία του Οργανισμού ορίζεται ότι το επιχειρησιακό γραφείο της EASO απολαύει, για τις επίσημες ανακοινώσεις του, της μεταχειρίσεως που επιφυλάσσεται στις διαπιστευμένες στη χώρα διπλωματικές αποστολές.

Επί του άρθρου 5

Με το άρθρο 5 προβλέπεται ότι τυγχάνουν εφαρμογής στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας τα άρθρα 21 και 22 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO.

Επί του άρθρων 6 έως 8

Με τα άρθρα 6 έως 8 εξασφαλίζονται η ανεμπόδιστη λειτουργία και η πλήρης ανεξαρτησία του Οργανισμού, μέσω της ρητής πρόβλεψης για το απαραβίαστο των εγκαταστάσεων του επιχειρησιακού γραφείου της EASO, των περιουσιακών στοιχείων, των ακινήτων και των αρχείων του (άρθρο 6), των ασυλιών του επιχειρησιακού γραφείου και των περιουσιακών του στοιχείων (άρθρο 7) και της καθιέρωσης απαλλαγής από κάθε μορφής φόρους και δασμούς του επιχειρησιακού γραφείου και των περιουσιακών στοιχείων του, εντός των ορίων των επίσημων αρμοδιοτήτων του (άρθρο 8).

Επί του άρθρου 9

Με το άρθρο 9 παρέχεται η δυνατότητα στο επιχειρησιακό γραφείο της EASO να χρησιμοποιεί έως τρία οχήματα για τη μετακίνηση του προσωπικού της κατά την άσκηση των καθηκόντων του, απαλλασσόμενο από ΦΠΑ, τελωνειακούς δασμούς, τέλη ταξινόμησης και κάθε άλλο δασμό σχετικά με τα οχήματα αυτά. Ο περιορισμός του αριθμού των οχημάτων αυτών μόνο σε τρία καθιστά αμελητέο το δημοσιονομικό κόστος.

Επί του άρθρων 10 έως 15

Με τα άρθρα 10 έως 15 ρυθμίζονται ζητήματα ταυτοποίησης, φορολογίας, κοινωνικής ασφάλισης, ετεροδικίας, εισόδου και παραμονής στη χώρα, ασυλιών και προνομίων του προσωπικού της EASO και των μελών των οικογενειών τους.

Με το άρθρο 10 ορίζεται το Υπουργείο Εξωτερικών ως αρμόδιο για την έκδοση δελτίων ταυτότητας σε μέλη του προσωπικού της EASO και της οικογένειάς τους, για τη διασφάλιση της οικογενειακής ενότητας και της ταυτοποίησης τόσο του προσωπικού της, όσο και των μελών της οικογένειάς του. Το προσωπικό της EASO απολαύει ετεροδικίας ακόμη και μετά τη λήξη άσκησης των καθηκόντων του για πράξεις που τέλεσαν υπό επίσημη ιδιότητα και εντός των ορίων των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών και προφορικών δηλώσεών του. Περαιτέρω, οι μισθοί και οι αμοιβές που καταβάλλει η EASO στα ως άνω άτομα απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος, καθώς και κάθε άλλο φόρο επί των αποδοχών και των λοιπών αμοιβών τους. Τόσο για το προσωπικό όσο και για τα συγκατοικούντα μέλη της οικογένειάς τους προβλέπεται η απαλλαγή από περιορισμούς μετανάστευσης και διατύπωσης καταχώρησης στα μητρώα αλλοδαπών. Επιπλέον, προβλέπονται διευκολύνσεις σχετικά με το συνάλλαγμα, όμοιες με αυτές που χορηγούνται συνήθως σε μέλη διαπιστευμένων διπλωματικών αποστολών, όπως επίσης το δικαίωμα ατελούς εισαγωγής επίπλων, οχημάτων και προσωπικών ειδών κατά τον χρόνο ανάληψης των καθηκόντων τους και εντός ενός έτους από την ισχύ της παρούσης και ατελούς εξαγωγής αυτών κατά τη λήξη των καθηκόντων τους και έως την πάροδο ενός έτους. Εάν δεν έχει εισαγάγει όχημα με βάση τα ανωτέρω, το προσωπικό της EASO απολαύει του δικαιώματος να αγοράσει όχημα ατελώς και με απαλλαγή από τα τέλη ταξινόμησης και από τον ΦΠΑ. Σημειώνεται ότι τα οχήματα αυτά απαλλάσσονται από την καταβολή των ετήσιων τελών κυκλοφορίας, ενώ μπορούν να διατεθούν ελεύθερα μετά

τη λήξη πενταετούς περιόδου από την ημερομηνία αγοράς ή εισαγωγής στην ελληνική επικράτεια.

Με το άρθρο 11 προβλέπεται απαλλαγή από τη φορολογία των μισθών, επιδομάτων και λοιπών αμοιβών και των μελών του προσωπικού που απασχολούνται ως εμπειρογνώμονες. Απολαύουν δε και αυτοί ετεροδικίας για προφορικές ή γραπτές δηλώσεις τους ή ενέργειες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ακόμα και μετά το πέρας της άσκησης των καθηκόντων τους.

Με το άρθρο 12 διευκρινίζεται ότι τα μέλη του νοικοκυριού του προσωπικού και των εθνικών εμπειρογνομόνων, που είναι αυτοαπασχολούμενοι ή μισθωτοί, υπόκεινται στην ελληνική νομοθεσία ως προς τη φορολογία, την κοινωνική ασφάλιση και την απασχόληση.

Με το άρθρο 13 ορίζεται ότι το προσωπικό και τα συντηρούμενα από αυτούς μέλη των οικογενειών τους, που δεν ασκούν αμειβόμενη δραστηριότητα στο κράτος υποδοχής, καλύπτονται από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Ε.Ε. και ως εκ τούτου απαλλάσσονται από τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης του κράτους υποδοχής. Ως προς τους εθνικούς εμπειρογνώμονες, για όσο διάστημα καλύπτονται από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας από την οποία αποσπώνται, απαλλάσσονται από τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης του κράτους υποδοχής.

Με το άρθρο 14 λαμβάνεται μέριμνα για τη διευκόλυνση της εισόδου και παραμονής, όπως και της εξόδου από την επικράτεια, του προσωπικού της ΕΑΣΟ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και των συζύγων και εξαρτώμενων μελών της οικογένειας του προσωπικού της ΕΑΣΟ και του εκτελεστικού διευθυντή.

Με το άρθρο 15 προσδιορίζονται το αντικείμενο και τα όρια των παρεχόμενων στο προσωπικό και στα μέλη των οικογενειών τους, προνομίων και ασυλιών.

Επί του άρθρου 16

Με το άρθρο 16 ρυθμίζεται ο τρόπος επίλυσης των διαφορών των Μερών.

Επί του άρθρου 17

Στο άρθρο 17 περιέχονται διατάξεις που αφορούν στην έναρξη ισχύος και τη διάρκεια της συμφωνίας.

Επί του άρθρου δεύτερου

Με το άρθρο δεύτερο καθορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου από τη δημοσίευσή του και της υπό κύρωση Συμφωνίας από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 17 παρ. 1 αυτής.

Θέτοντας τα ανωτέρω υπόψη της Βουλής των Ελλήνων εισηγούμαστε την ψήφιση του υποβαλλόμενου σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 3 Ιουνίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ